

Hei kaikille SPV:n seurojen katsastajille,

Tässä kirjeessä ajankohtaisia päivityksiä tulevasta veneilykaudesta ja katsastusten käytännöistä. Tämän vuoden teema on ”tunne laiteesi”. Olemme koonneet keskeisiä teemaan liittyviä havaintoja. Lista ei ole kattava ja seuroissa onkin hyvä keskustella, mitä asioita erilaisten laitteiden osalta veneilijöiden on hyvä tietää. Lisäksi muistutuksena ohje Suuli-järjestelmän kaksivaiheisen tunnistautumisen käyttönotosta sekä katsastusmateriaalien tilauksesta.

TUNNE LAITTEESI – TURVALLISTA JA VARMAA VENEILYÄ

Veneilijän on tärkeää ymmärtää, miten eri navigointilaitteet toimivat ja miten niiden antamaa tietoa luetaan ja yhdistetään. Kaikkien laitteiden käyttämisessä oppikirja ja ongelmanratkaisuopas on laitteen mukana tuleva ohjekirja. Vaikka sen ensin refleksinomaisesti heittäisikin olan yli, se kannattaa hakea takaisin, lukea ja laittaa varmaa talteen kaikkien muidenkin veneen käsikirjojen kanssa. Laitteiden säännöllinen testaus ja ohjelmistopäivitykset tulee tehdä valmistajan ohjeiden mukaan. Kun tunnet ja huollat laiteesi asianmukaisesti, veneily on paitsi mukavampaa myös huomattavasti turvallisempaa!

Mistä sijainti- ja suuntatieto tulee?

Nykyaikaisissa veneissä plotterit, monitoiminäytöt ja anturit muodostavat yhtenäisen verkon, joissa suunta- ja paikkatiedon lähteinä olevia laitteita voi olla useita. Laitteiden tarvitseman suunnan ja koordinaattien lähteenä voivat olla VHF-DSC-AIS-laitteen sisäinen satelliittipaikannin, sähkökompassi, plotterin sisäinen satelliittipaikannus tai erillinen satelliittipaikannin.

Veneilijän tulee olla varautunut tilanteeseen, jossa omat laitteet menevät rikki, jumiin tai niihin tulee häiriöitä. Jos VHF-DSC:n paikkatieto tulee verkosta, ja tieto katoaa, ei laite tiedä koordinaatteja. Tutkassa suuntatiedon katoaminen tarkoittaa, että laite siirtyy käyttämään suhteellisen liikkeen näyttötapaa, ja jotkut mallit käynnistävät itsensä uudelleen. Myöskään plotteri ei osaa asettaa sijaintia kartalle eikä lähettävä-AIS lähetä enää signaalia.

Merkinnänpito eli oman sijainnin merkitseminen kartalle tai lokikirjaan määrääjain on tärkeä, joka paikanmäärityksessä, kun sitä ei enää hoidakaan navigointielektroniikka. Huviveneilijän tulee osata paikanmääritys ja navigointi myös kartalla ja kompassilla, sillä satelliittipaikannuksen sijainti voi olla virheellinen. Muut instrumentit, kuten syvyys, loki, tuulimittari ja tutkan suhteellinen näyttötapa toimivat ilman paikka- tai suuntatietoa.

Laitteisiin häiriötä aiheuttavat sisäiset ja ulkoiset lähteet. Merenalainen sähkökaapeli voi esimerkiksi vaikuttaa autopilotin ohjaamaan suuntaan yllättävästi tai kompassin vieressä puhelimella leikkivät lapset muuttavat laitteiston tietoa suunnasta. Häiriöt voivat myös johtua veneen omista sähköjärjestelmistä tai katveista. Häiriöitä satelliittipaikannuksessa on havaittu Suomenlahdella merenpinnantasolla kauppa-aluksissa keväällä 2025 merkittäviä häiriöitä paikannuksessa, kerrottiin SPV:n ja Väylävirastosta tapaamisessa maaliskuussa. Nämä ovat

johtaneet jopa reiteiltä eksymisiin ja aluksia on jouduttu opastamaan onnettomuuden välttämiseksi pois karikoiden luota.

Myös ohjailukompassin eksymätaulukon tekeminen on hyvä palautella mieleen. Jokaista veneilijää kehoitetaan tekemään eksymätaulukko omalle ohjailukompassille, että kompassin sen virhe eri ilmansuuntiin tunnettaisiin. Eksymätaulukon laatiminen sopii pitkillä retkillä ajanvietteeksikin, kun kuljetaan linjataulujen linjoilla, joiden tosisuunta löytyy merikartasta.

AIS – Automaattista tunnistusta voidaan manipuloida

AIS (Automatic Identification System) on järjestelmä, joka lähettää ja vastaanottaa tietoa alusten sijainnista, nopeudesta ja kurssista, mikä parantaa meriliikenteen turvallisuutta, erityisesti huonolla näkyvyydellä ja vilkkailla vesialueilla. AIS voidaan integroida karttaplotteriin, jolloin alusten sijainnit näkyvät suoraan navigointinäytöllä.

Itämerellä on havaittu AIS-huijauksia, joissa kauppa-alukset ovat syystä tai toisesta halunneet salata sijaintinsa kytkemällä AIS:n pois tai AIS-tietoja on manipuloitu. Harva huvialus lähettää AIS-signaalia, joten tähystystä ei mikään korvaa.

Harjoittele tutkan käyttöä hyvällä säällä

Tutka on arvokas apuväline, mutta sen käyttäminen vaatii harjoittelua. Sen pitäisi olla päällä ja käytössä aina, kun näkyvyys heikkenee. Meriteiden sääntöjen mukaan tutkan tulee olla päällä koko ajan, sillä törmäysten estämiseksi kaikki keinot on käytettävä.

Hyvällä säällä harjoittelu auttaa ymmärtämään, miltä tutkanäyttö näyttää eri olosuhteissa ja kuinka kohteet heijastuvat tutkassa. Suosittelemme lukemaan **Huviveneilijän tutkakirjan**, josta löytyy kattavaa tietoa tutkan käytöstä ja tulkinnasta.

Hätätilanteiden varalle – EPIRB ja muut laitteet

Hätätilanteessa toimivien laitteiden kunto voi olla ratkaisevaa. EPIRB (Emergency Position Indicating Radio Beacon) on tärkeä pelastusväline, joka lähettää hätäsignaalin viranomaisille. Sen patterit on vaihdettava valmistajan ohjeiden mukaisesti, ja laite on testattava säännöllisesti. Sama koskee myös muita turvalaitteita, kuten VHF-radiota, AIS-järjestelmää ja pelastusliiveissä olevia valoja.

Manuaalit mukana, ei hukassa

Veneen laitteiden käyttöohjeet kannattaa pitää helposti saatavilla – esimerkiksi vesitiiviissä pussissa ohjauspisteen lähellä. Hätätilanteessa on tärkeää, että laitteen käyttö ei jää epäselväksi. Manuaaleista löytyy myös vianetsintävinkkejä ja huolto-ohjeita, joiden avulla voi välttää ikäviä yllätyksiä merellä. Jos veneilijä itse ei osaa tehdä vianetsintää manuaalin mukaisesti, todennäköisesti meripelastus tai joku muu satamassa osaa.

Yhteenveto

- Tunne veneesi laitteet ja niiden toimintaperiaatteet.
- Pidä käyttöohjeet saatavilla ja tutustu niihin etukäteen.
- Harjoittele tutkan käyttöä hyvän sään aikana.
- Huolla ja testaa turvalaitteet säännöllisesti, erityisesti hätälähettimet.

SUULISSA ON KAKSIVAIHEINEN TUNNISTAUTUMINEN KÄYTÖSSÄ

Kaksivaiheinen tunnistautuminen on pakollinen Suuli-käyttäjille, joilla on asetettu luottamustoimia eli täten se on pakollinen myös katsastajille. Kirjautumiskoodi pyytää käyttäjältä kirjautumiskoodia. Koodi tulee siihen sähköpostiin, joka on asetettu henkilön tietoihin Suuliin.

Kun kirjautuvalla käyttäjällä on käytössään kaksivaiheinen tunnistautuminen, kirjautumiskoodi pyytää käyttäjältä kirjautumiskoodia. Koodi on tässä vaiheessa lähetetty käyttäjälle asetettuun sähköpostiosoitteeseen. Koodi on voimassa viisi (5) minuuttia ja kun kirjautut Suuliin koodin avulla, ei pyyntöä kirjautua koodin kanssa tule noin viiteen (5) tuntiin, vaikka kirjautuisit ulos Suulista kesken istuntosi.

Jos kirjautumiskoodia ei saapunut, tarkista roskapostikansio. Voit pyytää kirjautumiskoodia uudestaan painamalla "Lähetä uusi koodi". Voit pyytää kirjautumiskoodia myös silloin, jos koodisi ei toimi siitä syystä, että koodin käyttöaika on loppunut.

Jos kaikesta huolimatta koodi ei saavu sähköpostiin tai koodi ei toimi, ota yhteys asiakaspalveluun. Voit lähettää tukipyynnön ohjesivuilta osoitteesta <https://tuki.spv.fi/> tai pyytää neuvoa sähköpostilla osoitteesta karoliina.rouhiainen@spv.fi.

SÄHKÖINEN KATSASTUS JA VENEIDEN MERKITSEMINEN SUULIIN

SPV:n seurojen jäsenten katsastuksen piiriin kuuluvat veneet tulee merkitä Suuli-järjestelmään. Se tapahtuu helpoiten, kun koko katsastus tehdään suoraan sähköisenä.

Jos katsastus tehdään oman seuran ulkopuolella, tulee jäsenen toimittaa tiedot katsastuksesta omaan seuraan, jonka rekisterissä vene on. Seuran ulkopuolinen katsastaja ei voi tehdä sähköistä katsastusta Suuliin, mutta oman seuran henkilö voi sen tehdä. Tästä asiasta on hyvä muistuttaa kaikkia seuran jäseniä.

Veneiden lukumäärä Suulissa vaikuttaa veneseuran äänimäärään SPV:n kokouksissa. Katsastettujen veneiden puuttuminen Suulista heikentää paitsi kyseisen seuran, myös koko SPV:n painoarvoa liiton valtakunnallisessa vaikuttamistyössä veneilijöiden hyväksi.

KATSASTUSMATERIAALIEN TILAAMINEN VIIMEISTÄÄN 30.4.

Katsastustarrat ja muun katsastusmateriaalin voi tilata SPV:n verkkokaupasta osoitteesta:

<https://spv.fi/tuote/katsastustarvikkeet/>

Postitus: Tilauksia toimitetaan kahdesti viikossa, mutta SPV:n toimisto varastoineen muuttaa huhtikuun loppupuolella ja se tulee aiheuttamaan viiveitä toimituksissa. Tilaa mieluummin heti, että tilaus ehditään toimittaa ennen muuttoa.

Noutaminen: Tilauksen voi noutaa, kun sähköpostiin saapuu viesti, että tilaus on pakattavissa ja noudettavissa. Tilauksen voi noutaa osoitteesta Valimotie 13a, Helsinki ennen muuttoa. Sen jälkeen noutopaikka on toistaiseksi epäselvä. Tilaa ja nouda ajoissa, mieluiten heti!

Noutotilauksiakin pakataan viikoittain, mutta ei heti eikä välittömästi, kun tilaus on jätetty! Nouto on noudettavissa, kun olet saanut viestin.

Tilauksessa on maksutapoina yleiset verkkokaupoissa käytettävät maksutavat sekä laskutus seuroille.

Katsastusmateriaalien kanssa toimitetaan seuroihin SPV:n ympäristöohjetta. Esitteet on tarkoitettu jaettavaksi veneilijöille katsastuksen yhteydessä.

Lisäksi katsastusmateriaalien kanssa voi tilata muita tuotteita SPV:n verkkokaupasta kuten esimerkiksi Sähkö ja vene -opasta, Turvallisesti vesillä ja vastuullisesti vesillä -julisteita tai kirjoja.

Toimituskulu verkkokaupasta on kiinteä 12 euroa.

Veneilyturvallisuuspäivä on 22.11.

Merkitse kalenteriisi veneilyturvallisuuspäivä, joka on 22.11. Olympiastadionilla. Ohjelma kerrotaan tarkemmin syksyllä. Mielenkiintoinen päivä veneilyturvallisuuden parissa siitä on jälleen kerran tulossa, vaikka nyt hieman uudessa paikassa. Mahdollisia ideoita ja ajatuksia ohjelmaan voi lähettää Tero Savolaiselle.

Aurinkoisin kevätterveisin,

Suomen purjehdus ja veneily ry/ Veneilyturvallisuustoimikunta

Yhteystiedot:

Suomen purjehdus ja veneily ry,

tero.savolainen@spv.fi tai spv.fi/yhteystiedot/